

Hørings svar vedr. lov om tobaksvarer og forskellige andre love (Forebyggelsesplanen målrettet børn og unge – tobak, nikotin og alkohol)

Kræftens Bekæmpelse takker for muligheden for at kommentere på forslaget, der udmønter dele af forebyggelsesplanen om børns og unges brug af tobak, nikotin og alkohol.

Tobak er kræftfremkaldende og årsag til lungekræft og mindst 15 andre kræftformer. Der kommer hele tiden nye tobaks- og nikotinprodukter på markedet, som appellerer til børn og unge, og gør dem afhængige af nikotin og fortrolige med rygning. Det er derfor afgørende med ambitiøs politisk handling. Det er godt og nødvendigt, at man med lovforslaget øger kontrolindsats og håndhævelse. Men det er langt fra tilstrækkeligt. Det samme er tilfældet for alkohol, hvor der skal sættes ind med langt mere effektive tiltag, hvis man for alvor ønsker at gøre noget ved det massive og sundhedsskadelige forbrug blandt mindreårige.

Positivt med begrænsning af ulovlige e-cigaretter og bedre mulighed for beslaglæggelse

E-cigaretter er sundhedsskadelige og øger risikoen for at børn og unge begynder at ryge cigaretter. I de seneste år er der sket en voldsom stigning i børns og unges brug af såkaldte engangsvapes. Derfor bakker Kræftens Bekæmpelse op om, at der ifølge lovforslaget bliver bedre mulighed for at gribe ind over for de ulovlige produkter, før de sættes til salg. Vi bakker ligeledes om, at myndighederne får bedre mulighed for at beslaglægge tobaks- og nikotinprodukter, der er omfattet af strafbelagte regler.

Kontrolløbere begrænser ulovligt salg til mindreårige

I dag er det nemt for børn og unge at købe tobak og alkohol i detailhandlen, der trods mange års opmærksomhed på problemet fortsat sælger til mindreårige. Der er derfor positivt og tiltrængt, at man indfører en forsøgsordning med kontrolløbere for at forbedre håndhævelsen af aldersgrænserne.

Online salg af tobak og lignende produkter bør ikke være tilladt

Med lovforslaget indføres krav om alderskontrol ved online salg af tobaks- og nikotinprodukter. Men det er langt fra tilstrækkeligt til at begrænse tilgængeligheden for børn og unge, og der er ikke kontrol med, om det er en mindreårig, der får udleveret tobaks- og nikotinprodukterne. I Kræftens Bekæmpelse mener vi, at online salg af tobak og lignende produkter skal være forbudt, som det er tilfældet i f.eks. Finland, Holland og andre EU-lande, og som WHO anbefaler. Det vil begrænse markedsføring af produkterne og gøre tobak og nikotin mindre tilgængeligt for især børn og unge.

Kræftens Bekæmpelse opfordrer generelt til, at man begrænser tilgængeligheden af tobak og nikotin ved at beslutte, at der fremover bør være langt færre forhandlere af disse produkter. Som det allerede er tilfældet i en række andre lande, bør man starte med at indføre et egentligt licenssystem ved salg af tobak og nikotinprodukter. Dvs. en tilladelse til at sælge

produkterne, som forhandleren skal ansøge om og betale for, og som kan fratages forhandleren, hvis loven brydes. Det er et vigtigt tiltag, som kan gøre tobak mindre tilgængeligt og sikre bedre overholdelse af reklameforbud og aldersgrænser.

Online salg af alkohol kræver effektiv alderskontrol

Vi finder det positivt, at man på alkoholområdet stiller krav om effektiv alderskontrol ved online salg. I dag er salg af alkohol til børn og unge udbredt, og hele 15 pct. af de 15-17-årige har købt alkohol online, viste en undersøgelse i 2021. Der er samtidig risiko for, at en del af det ulovlige salg til mindreårige i de fysiske butikker flytter til onlinesalg, hvis der ikke er effektiv kontrol med aldersgrænserne på internettet. Derfor mener vi, at der bør følges op på, om det ulovlige online salg af alkohol til børn og unge reelt begrænses af de anvendte systemer til aldersverifikation.

Kræftens Bekæmpelse mener desuden, at der bør indføres en ensartet aldersgrænse på 18 år for køb af alle typer af alkohol. Det er i tråd med Sundhedsstyrelsens udmeldinger om, at børn og unge under 18 år frarådes at drikke alkohol. Aldersgrænsen bør indgå i en bred, flerstrengt indsats med højere priser og begrænsninger på markedsføring, så børn og unge effektivt beskyttes mod et højt alkoholforbrug i de tidlige ungdomsår.

Med venlig hilsen

Mette Lolk Hanak
Forebyggelseschef

ⁱ Den finske notifikation til Kommissionen om forbuddet mod internetsalg [Parliamentary question | Answer for question E-003129/23 | E-003129/2023\(ASW\) | European Parliament \(europa.eu\)](#)

